No. 1804 Zaterdag 27 Juli 1918. 35ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

Lijkverbranding.

Bij de algemeene beschouwingen over de verordening, houdende herziening der bepalingen omtrent begrafenissen etc. hebben enkele leden in overweging gegeven om, nu de gelegenheid zich voordoet, ook de lijkverbranding mogelijk te maken.

In Zijn Memorie van Antwoord gaf de Gouverneur te kennen geen voorstander van lijkverbranding te zijn en meende hij, dat de invoering daarvan practisch ook wel niet mogelijk zou zijn op Curaçao, al was het enkel om de groote kosten, daaraan verbonden.

Het eindverslag deed ons zien, dat men er op bleef aandringen, de mogelijkheid tot lijkverbranding open te stellen, waarop de Gouverneur in zijn nota naar aanleiding van het eindverslag vasthield aan zijn plan om dienaangaande geen bepaling in de ontwerp-verordening op te nemen èn om de argumentatie in zijn Memorie van Antwoord gegeven èn omdat toch eerst de doodschouw moet worden ingevoerd, vóór men aan lijkverbranding kan gaan denken.

In de Woensdag 17 Juli gehouden Zitting van den Kolonialen Raad werd de ontwerp-verordening behandeld en de ondervoorzitter DR. J. P. EVERTSZ Hz. deed een voorstel om aan art. 1 van het ontwerp een nieuw lid toe te voegen, luidende: „Ook is het geoorloofd volgens nader bij koloniale verordening vast te stellen regelen lijken te verbranden."

Met 10 tegen 2 stemmen werd dit voorstel aangenomen.

Aangezien wij de motieven, waarop dit voorstel berustte, nog niet kennen, willen wij een bespreking dier beweegredenen uitstellen tot later. Zijn het hygiënische, juridische, economische of moreele overwegingen geweest? De Cur. Crt, van Vrijdag 19 Juli gaf het niet aan.

Thans wenschen wij alleen een woord te spreken over de godsdienstige zijde van het vraagstuk, om daardoor aan te toonen tot welk een heidensche gewoonte men zich hier wil verlagen en tevens om onze katholieke en andere godsdienstig gezinde bevolking te waarschuwen, door te laten zien wat de lijkverbrandingsactie eigenlijk betoogt. Wij blijven er op het oogenblik buiten, of deze motieven ook bij de 10 leden van onzen Kolonialen Raad de drijfveer zijn geweest.

Lijkverbranding dateert niet van jongen datum. Reeds de vóór-Kanaanietische, heidensche volkeren brachten het in praktijk, totdat de beschaving van het Israëlitische volk, ongeveer 2600 v. Chr., hen met deze gewoonte deed breken. Bij de Grieken en Romeinen vinden we het verbrandingssysteem toegepast, doch slechts door de families, die meenden, dat na den lichamelijken dood geen leven meer mogelijk is, alles ophoudt en de persoonlijkheid wordt vernietigd. Cicero vertelt ons echter, dat onder het Romeinsche volk de verbranding nooit overheerschend is geweest en het is bekend, dat de gens Cornelia, een der beschaafdste, zich nooit met deze praktijken heeft ingelaten.

Ook in de eerste eeuwen van het Christendom verbrandden de heidenen hun lijken nog. Minutius Felix spreekt er over in zijn „Octavius." De schrijver laat zijn held optreden tegen de heidensche bewering, dat aldus de verrijzenis, waarin de christenen geloofden, onmogelijk is geworden.

De Slaven, Indiërs en vooral de Indo-Germaansche volkestammen namen lijkverbranding over in de gebruiken van hun burgerlijk leven. Doch onder den beschavenden invloed van het Christendom nam deze gewoonte langzamerhand af en werd er de begrafenis, de ter aarde bestelling voor in de plaats gezet. De Fransche Revolutie heeft de kwestie weer naar voren geschoven, doch hoewel de Nationale Conventie alle christelijke begraafplaatsen seculariseerde en aan de Kerk alle recht ontzegde om zich met de begrafenis der dooden in te laten, kon men er niet aanstonds in slagen een wetsontwerp te doen aannemen, waarbij de lijkverbranding niet verplichtend maar geoorloofd werd verklaard. Eerst nadat Cambry van den Raad van het Seine-Departement de facultatief-stelling had weten te verkrijgen, omdat het „bij de volkeren der oudheid in zwang, was afgeschaft door den invloed der godsdienstige begrippen", toen eerst hechtte het Gouvernement zijn goedkeuring aan de „nieuwe ideeën." Doch de bouwplannen bleven liggen tot 1849, omdat men inzag, dat het volk, hoewel gedeeltelijk ontkerstend, voor dit heidensch gebruik nog niet rijp was. Eerst omstreeks '70 zou de groote stoot aan de beweging komen en wel van een kant, die met ijver genoeg is toegerust om de verbreiding ervan op zich te nemen.

Ziehier de historische gebeurtenis. Toen het Vaticaansch Concilie 8 December 1869 te Rome geopend werd, hielden een kleine vijfhonderd vrijdenkers uit verschillende landen terzelfder tijd een Congres te Napels bij wijze van demonstratie tegen het Concilie. De Vrijmetselarij nam wel niet officiëel als organisatie aan dit Congres deel, maar spoorde toch hare leden aan, om er aan deel te nemen.

Als plicht der vrijdenkers werd nu op dat Congres verkondigd: „Door alle hun ten dienste staande middelen, revolutionair geweld niet uitgesloten, te werken aan de spoedige en radicale verdelging van het Katholicisme."

Het beste middel om dat doel te bereiken werd gezien in de afschaffing der beaarding en invoering der — lijkverbranding. Geen herinnering meer aan het leven hiernamaals, aan een Goddelijken Rechter over het aardsche leven! Daarom weg met de kerkhoven, die [illegible] maar toch voortdurend en zoo [illegible] het leven na den dood doen denken, en in de lijkverbranding de vaan ontrold van loochening van het hiernamaals!

Van toen af nam de internationale Vrijmetselarij de propaganda voor de lijkverbranding op zich. Het middenpunt der beweging werd spoedig Milaan, waar de Logebroeder Dr. Pini († 1887) met fanatieken ijver voor de zaak der lijkverbranding werkte. Te Milaan werd in 1874 een lijkverbrandingsoven opgericht en in 1876 de eerste Lijkverbrandersvereeniging gesticht. De internationale vrijmetselarij verspreidde de beweging in de verschillende landen. Overal werden lijkverbrandersvereenigingen opgericht. In 1887 vereenigden zij zich tot den „Internationalen Bond van vereenigingen voor lijkverbranding."

Zietdaar dus het doel, dat bij de vijanden der Kerk voorzit, wanneer zij de argumenten voor lijkverbranding uit alle vakken der menschelijke wijsheid opdiepen om zoo het systeem in een wetenschappelijk kleed te doen verschijnen en aldus hun ware bedoelingen te maskeeren achter schoonschijnende redenen van „vooruitgang op het gebied der volksgezondheid" „het tegengaan van besmettingsgevaar," „een meer kieschen ontbindingsvorm" en dergelijke fraaie keuren meer.

Neen, hun ware bedoeling is: het christendom te willen uitroeien, de christelijke gedachte aan een hiernamaals te vermoorden. Daartoe kozen zij de *zinnebeeldige* loochening van de verrijzenis des vleesches en van de onsterfelijkheid der ziel.

Aan verbranding immers hecht men de beteekenis: deze zaak heeft afgedaan, zijn doel is bereikt; het is er mede uit, zij komt nooit meer terug. Door nu het lijk, het eenigste wat van den persoon hier op aarde achterblijft, te verbranden, knoopt men aan die daad de beschouwing vast: met dezen persoon is het uit; van hem is niets meer over. Men wil in het lijk de geheele persoonlijkheid treffen.

Eenmaal de gedachte aan een ander leven hiernamaals uitgeroeid, zoo blijft den mensch als meest logische [illegible] over, [illegible] de van het leven te genieten zooveel men kan. Weg dus met het geloof, dat als een valsche theorie vol waardelooze beloften, geen tijdelijk voordeel en genot omsluit. Weg met de zedenwetten; waarom zouden we ons beperkingen opleggen, die het leven kwellen, waarom ons vastketenen aan banden, die ons het slechts een korten tijd te genieten aardsche geluk onbereikbaar maken? Slechts het stoffelijke heeft waarde, in de stof zoeken wij daarom ons hoogste geluk.

Om deze bedoeling, waarmee voor de lijkverbranding wordt geijverd, heeft de Katholieke Kerk de crematie voor haar kinderen verboden en ook alle christenen, die waarlijk gelooven aan een hiernamaals moeten zich schrap zetten tegen deze heillooze verbreiding, die hen krenkt in hun heiligste en verhevenste geloofswaarheden.

Verklaart niet bovendien een eeuwenlange traditie, die het christendom van af zijn wieg heeft vergezeld, dat bij de begrafenis een meer verhevene gedachte heeft voorgezeten dan alleen het afscheid van den doode? Waren niet de gebruikelijke godsdienstige plechtigheden, het bijzetten rondom de woonstede van Jezus Christus, het planten van een kruis op de grafzerk een duidelijk teeken, dat men in het doode lichaam ook beschouwde den tempel van den H. Geest, een werktuig, dat goede en verdienstelijke daden heeft verricht, dat geheiligd is door het ontvangen der H. Sacramenten?

Is het voorbeeld van Christus zelf, Wiens lichaam in het graf werd gelegd, voor alle Christenen geen les en aansporing tot navolging? Drukken wij door de beaarding niet zinnebeeldig uit ons geloof aan de onsterfelijkheid en aan de verrijzenis des vleesches, gelijk St. Paulus zegt: „Het lichaam wordt gezaaid in verderfelijkheid, het zal verrijzen in onverderfelijkheid" (I Cor XV 42)?

Ook voor de Israëlieten, die op een onbevlekte traditie mogen wijzen, is lijkverbranding niet aan te nemen.

In de geheele geschiedenis van het uitverkoren volk Gods is geen enkel geval van lijkverbranding te vinden, hoewel men bewijzen tracht aan te halen, dat in het Koningen-tijdvak de lichamen van sommige vorsten zouden zijn verbrand. Zij hebben dus een eer op te houden, aan hun eeuwenlange traditie en ritueel verbonden. Waar zelfs hun graven uit eerbied voor de dooden niet mogen worden geroerd, daar moeten zij een stuitende verbranding verre van zich wijzen.

Wij hebben thans gezien, waarom een Katholiek, een christen, iedere godsdienstbelijder zich van deze beweging verwijderd moet houden en daarom waarschuwen wij reeds voor den eersten stap. Wanneer voor lijkverbranding zelfs de mogelijkheid niet wordt opengelaten, zijn er veel gevaren voor ons heilig geloof voorkomen.

DE PARKEN.

New-York is beroemd om zijn parken. Daar kan men in Nederland, en ook nog wel elders, een voorbeeld aan nemen.

In New-York, de handelsstad bij uitnemendheid, waar de grond zoo vreeslijk duur is, dat in sommige wijken de menschen zelfs tegen de hoogste prijzen geen stukje meer krijgen kunnen om huizen op te bouwen, zijn de straten ruim en royaal aangelegd en vindt men talrijke, uitgestrekte pleinen en parken.

Veiligheidskleppen zijn het, luchtgaten, noodig voor de volksgezondheid in een stad van millioenen inwoners, met huizen als kazernen, waar honderden menschen leven onder één en hetzelfde dak. De menschen begrijpen er ook zoo goed het groote nut hunner parken. Bijna dagelijks kwam ik in het *Central Park*, maar slechts hoogst zelden vond ik een der duizend laantjes en wegen zonder wandelaars, of een der honderdduizend banken onbezet. Dat park ligt midden in de stad, gelijk een CENTRAAL PARK ook fatsoenlijkheidshalve behoort te doen. Het beslaat een oppervlakte van 843 acres. (Een acre is 43,560 vierkante voet). Het telt 185 meren, een reuzenreservoir, 400 acres bosch, en 200 Mijl rij- en wandelweg. Het is een uur gaans lang en een kwartier gaans breed, zoodat men er in twee en een half uur precies omheen kan loopen; maar goed doorstappen als 't u belieft, niet drentelen met tropischen pas.

Zelfs loopt het langs de Vijfde Avenue, van de 59ste tot de 110de straat.

Het park beschrijven doe ik niet.

Maar het algemeen gebruik dezer parken, daar wil ik trachten u eenig denkbeeld van te geven.

De breede asphaltwegen zijn uitsluitend voor automobielen, zij doorkruisen het park in lengte en breedte. De wandelaars kunnen zich op deze hoofdwegen niet wagen, en steken ze alleen zoo snel mogelijk over om weer op een cementen zijpad te komen.

Aan de Westzijde van het park heeft men mulle zandwegen, uitsluitend ten dienste der paardrijders.

De auto's komen de breede hoofdingangen binnen en glijden geruischloos, zonder stank of smook, over het zwarte asphalt, altijd en overal rechts houdend.

Een genot is het die prachtige karren in alle mogelijke tinten en vormen te zien voorbij glinsteren. Amerika is het vaderland der automobielen. In één minuut ziet men er daar meer dan hier in een heel jaar.

Heeren, die naar het kantoor gaan, maken eerst een ritje in het park om zich wat op te frisschen, of trachten hun zinnen wat te verzetten, als ze 's middags weer naar huis terugkeeren. Dames komen er met hun kinderen, of met hun hondjes, stappen op een der mooiste punten uit en maken dan een kleine wandeling.

Van vieren tot zessen is het autoparade.

De hooge wereld gaat dan uit.

Houdt men van luxe, men kan volop genieten, door er naar te kijken. In volle statie rijdt rijk New-York langs u heen. Een zitje in het Central Park dicht bij een druk kruispunt is voor den vreemdeling een onbetaalbaar genot, en verplaatst hem midden in de Nieuwe Wereld.

De ruiters en amazones zijn ook talrijk, maar rijden verborgen achter de heuvelen in het lager gedeelte van het park. Wil men daarnaar kijken, dan doet men het beste op een der vele bruggen te gaan staan die de verschillende hoogten verbinden. De mooi beschaduwde rijlanen kronkelen onder deze tunnels door. Maar de grootste attractie van het park vormen de kinderen. Men ziet ze overal, doch het dichtst opeengehoopt bij de vele zij-ingangen. Daar valt men letterlijk over de kinderen. Jonge moeders brengen haar kostbaren schat 's ochtends vroeg reeds naar het park en keeren eerst laat in den middag huiswaarts. De frissche zuivere buitenlucht toovert roode rozen op de blanke wangen, sluit de heldere kijkers en verkwikt den levendigen kleine spoedig met een gezonden slaap. Behoedzaam wordt het kinderwagentje dan op het grasperk gereden en in den schaduw gezet van het geboomte. Geen bloemenperk, hoe schitterend ook van kleuren, kan halen bij dit mandenwiegje, zorgvuldig gedekt met een tulen sluier. Ontluikend menschenleven in stillen, rustigen bloei!

De oudere broertjes en zusjes dartelen in het gras rondom. Op de banken zitten de moeders, tantes en oudste zussen, de kindermeiden en nurses, of de Fransche gouvernantes. Ze haken en breien, doen een of ander fijn handwerkje, verstellen kleeren, of lezen een roman. Ook zag ik er velen die den kleinen les gaven in het lezen en rekenen. Heel parmantig schrijven de kleuters het alphabet op het licht-grijze cement der wegen, maken er hun sommen op, en teekenen er hun huizen en soldaten op uit.

Zij rijden op rolschaatsen de glooiende helling af, of vermaken zich op hun eentje met de eekhoorntjes en de duiven.

Zeldzaam tam zijn die anders zoo schuwe dieren, vrij talrijk verspreid over het geheele park. Ze hebben hun eigen woning in de boomen en loopen verder vrij rond. Voor het voedsel zorgen de kinderen. Die koopen allen zakjes pinda's in het park van de wagentjes, bij elken ingang te vinden.

De eekhoorntjes zijn er niet bruin van kleur, maar donkergrijs. Misschien was het hun winterpels, dien ze des zomers verwisselen tegen een terra-cotta wandelkostum.

Leuke beestjes zijn het. Vroolijk komen ze op u toegesprongen, op z'n Amerikaansch „blij u te zien," omdat ge wat meebrengt. Heel verstandig zetten ze zich voor de bank neer, zitten mooi op, als jonge hondjes, pakken het nootje netjes met beide handen aan en peuzelen het smakelijk op met heele kleine hapjes. Hup, daar schieten ze weg en op een ander toe, die nieuwen voorraad brengt. Of ze rennen elkander achter na door het hooge gras, over rotsblokken en steenen, de boomen in, tot op den hoogsten top.

De duiven wachten zachtmoedig hun beurt af op korten afstand. Ze kirren en koeren, trippelen af en aan, met kleine dribbelpasjes, vliegen, als het wat lang duurt, een paar maal heen en weer, zetten zich op de leuning van uw bank, op de zitting daarvan, vlak naast u; ten slotte op uw schouder om de nootjes te pikken uit uw hand.

Niemand denkt er aan die lieve dieren te verjagen, of zelfs maar onrustig te maken. Zij behooren bij het park en scheppen het om tot een paradijs.

O, wat zou een schilder daar prachtige tafereeltjes kunnen malen! Bekoorlijke onschuld der kinderen te midden van Gods vrije natuur, spelend in het groene gras met bloemen en vogelen!

Veel, zeer veel doet men in Amerika voor de lichamelijke ontwikkeling der kinderen. Sport en spel vieren er hoogtij.

In het park worden heele vlakten vrij gehouden voor de kleinen om te spelen en te rollen naar hartelust. Hoe druk het autoverkeer ook moge wezen, de jonge kinderen zijn geheel buiten alle gevaar. Waar zij spelen kan geen auto komen.

Gebeurt het een enkele maal, dat hun bal wegrolt op den breeden asphaltweg, dan blijven de kleuters aan den rand van het gras staan en vragen den eersten wandelaar

Onze Handelsvloot.

Van bevriende zijde ontvingen wij een lijstje met namen van schepen, door Amerika en Engeland in Maart j. l. in beslag genomen. Wij geven hieronder alleen den slag weer, die de voornaamste Hollandsche reederijen heeft getroffen. Duidelijk zien wij hieruit, hoevele onzer trotsche zeekasteelen, die voortaan onder Amerikaansche vlag zullen varen, hun Hollandsche driekleur hebben moeten oprollen. Van de 600,000 ton hebben deze Maatschappijen alleen er een 300,000, dus de helft, ingeboet.

Holland–Amerika Lijn:		
Rijndam	12,527	bruto tons
Oosterdijk	8,251	„ „
Westerdijk	8,261	„ „
IJseldijk	7,157	„ „
Schiedijk	7,040	„ „
Maartensdijk	6,483	„ „
Gorredijk	6,463	„ „
Soestdijk	6,455	„ „
Beukelsdijk	6,801	„ „
Amsteldijk	6,435	„ „
Sommelsdijk	6,315	„ „
Zuiderdijk	5,208	„ „
Waaldijk	5,011	„ „
Totaal	92,897	

Kon. W.-Ind. Maildienst.		
Jan van Nassau	3330	bruto tons
Pr. der Nederlanden	2287	„ „
Prins Willem I	2221	„ „
Prins Fred. Hendrik	2164	„ „
Nickerie	3917	„ „
Totaal	13,819	„ „

Stoomvaart Mij. „Nederland."		
Banka	6561	„ „
Boeroe	6591	„ „
Bali	6695	„ „
Borneo	6550	„ „
Batjan	6232	„ „
Sumatra	5850	„ „
Koningin der Nederlanden	8225	„ „
Lombok	5575	„ „
Celebes	5518	„ „
Java	4832	„ „
Kangean	6857	„ „
Billiton	5800	„ „
Oranje	4413	„ „
Radja	7481	„ „
Rondo	7549	„ „
Totaal	94,729	„ „

Rotterdamsche Lloyd.		
Bezoeki	3778	bruto tons
Malang	3527	„ „
Gorontalo	5884	„ „
Samarinda	6825	„ „
Sitoebondo	7057	„ „
Ternate	5909	„ „
Arakan	5106	„ „
Ophir	4726	„ „
Madioen	6803	„ „
Goentoer	5891	„ „
Totaal	55,506	

Kon. Holl. Lloyd.		
Kennemerland	4006	bruto tons
Hollandia	7291	„ „
Zeelandia	7995	„ „
Rijnland	5422	„ „
Zaanland	5417	„ „
Drechterland	3935	„ „
Gooiland	3886	„ „
Totaal	37,952	

De inbeslagname heeft overal onder protest plaats gehad. Van de meeste schepen was de bemanning reeds aan wal gegaan om geen getuige te zijn van het ophijschen der vreemde vlag. Alleen op de Samarinda van den Rotterdamschen Lloyd bleven allen en had er een ontroerend tafereeltje plaats. De Hollandsche vlag werd op het dek uitgespreid en de kapitein met zijn mannen schaarden zich er omheen onder het snikkend uitbrengen van een driewerf „Hoera" op het vaderlandsch doek.

Geen enkele der Hollandsche zeelieden is in Amerikaanschen dienst overgegaan, ofschoon de voorwaarden zeer aanlokkelijk waren, doch de meesten vertrokken met het S.S. „Nieuw-Amsterdam" naar Nederland.

De Entente-regeeringen betalen ruim vergoeding voor de schepen, die zij gebruiken.

Voor elke bruto-ton wordt 35 shilling per maand uitgekeerd, terwijl een schip, door oorlogsgevolg vergaan, bij niet-vervanging wordt vergoed op den grondslag van 250 dollar per ton. Dat de maatschappijen er finantiëel op vooruitgaan bij de regeling, door onze Regeering getroffen, is duidelijk. Van haar ontvingen zij 60 cent voor de eerste 1000 ton en verder 45 cent per ton voor het meerdere. Zoo rekende het „Financiëel Nieuwsblad" uit, dat een schip van ongeveer 4000 ton per maand een netto-winst van ± 100.000 gulden méér zal opleveren, dan bij de regeling door onze Regeering getroffen.

Doch dit alles neemt niet weg, dat er kans bestaat, dat het schip verloren gaat. En wat beteekent na den oorlog voor een reederij een kist vol goud, wanneer zij over geen schepen kan beschikken. Binnen korten tijd zal haar plaats zijn ingenomen door de concurrenten in den wilden wedstrijd om de vrachtvaartpositie. Wie dan zonder schepen zit, verliest de vroeger door hem ingenomen plaats. Het is dus zeer begrijpelijk, dat de scheepvaartmaatschappijen door den vergulden pil van ruimer vergoeding geenszins voldaan zijn en in strakke spanning het lot afwachten, dat hun dierbaren steamers zal ten deel vallen.

***

In aansluiting hieraan publiceeren wij nog een rekensommetje over de kapitale winsten, die in dezen oorlogstijd door de meeste vrachtschepen zijn gemaakt. Wij ontleenen de gegevens aan het Soer. Hbl.

Als voorbeeld wordt genomen een vrachtschip van gemiddelde grootte, 5000 ton, waarvan de kostprijs 5 à 7 pond sterling per ton heeft bedragen. Voor het schip heeft men dus betaald de som van 30.000 pond sterling of 360.000 gulden.

De exploitatiekosten voor drie reizen van Batavia naar San Francisco worden op f 670.000 beraamd, terwijl zij voor den oorlog nauwelijks drie ton bedroegen.

Gaat men nu de laadruimte na van een schip van 5.000 ton deadweight, wat beteekent 5800 ton van 40 kubieke voet, dan komt men, na aftrekking van de 25 % voor machine-ruimte tot een effect van 4300 ton, voor vracht disponibel. Gedurende drie reizen kan het dus 3× 4300 ton = 12.900 ton lading vervoeren.

Vóór den oorlog was de opbrengst: 12.900 ton à 6 dollar per ton = 77.400 dollar; retourvracht à 4 dollar per ton geeft de som van 51,600 dollar of samen 129,000 dollar = f 322,500.

Thans in den oorlogstijd vragen die maatschappijen 50 dollar per ton voor de uitreis en 25 dollar voor de terugreis, wat respectievelijk de aardige kapitaaltjes opbrengt van 645.000 en 322.500 dollar of samen 967.500 dollar = f 2.418.750. Waar vroeger dus een winst behaald werd van f 322,500 — f 300.000 = f 22,500 of 7½ %, daar heeft men thans na drie reizen de bouwkosten van het schip eruitgehaald en een zoete winst gemaakt van f 2.058.700—f 670.000. = f 1.388.700.

Al gunnen wij den maatschappijen van harte een voordeeltje, toch noemen wij een dusdanigen winstbalans een ongezonden toestand, omdat die hooge vrachtprijzen ook moeten betaald worden door den kleineren zakenman, die in concurrentie met de groothandelaren niet in staat is zijn waren met een matige winst aan de markt te brengen.

Van een noodtoestand op zulk een wijze profiteeren is niet nobel.

DE OORLOG.

Generaal Foch heeft zich een uitmuntend strateeg getoond. Nauwelijks immers hadden de Duitschers den 15en Juli hun Marne-offensief ingezet, waardoor zij ten zuiden dier rivier een flinke strook gronds wisten te bemachtigen en een 18000 gevangenen konden maken, of door een hevigen tegenstoot gelukte het generaal Foch de aanvallende indringers tot staan te brengen, om kort daarop zelf een hevig offensief te beginnen. Werkelijk, dit pareeren van een goed voorbereiden aanval binnen 24 uur is een unicum in dezen oorlog en het plotseling omzetten van een verdedigende in een offensieve houding verraadt onmiskenbaar groote veldheerstalenten.

Na den eersten dag was de Duitsche aanval reeds gestuit en namen Franschen, Amerikanen, Italianen, later ook de Engelschen, het initiatief over.

De eerste dagen was hun succes groot. Alle terreinwinst der Duitschers werd hun weer ontfutseld, straatwegen en dorpen, hoogteposities genomen, zelfs de gewichtige stad Chateau-Thierry, terwijl over Soissons het officiëele bericht de geruchten nog moet bevestigen. Met een schitterend élan, geholpen door hun talrijke vliegerseskaders en massale kanonnen, die de vluchtende Duitschers bestookten, wierpen vooral de Franschen en Amerikanen zich in den strijd.

Aan een nieuw vechtsysteem, door den Engelschen generaal Bryce in den slag van Kamerijk het eerst op groote schaal toegepast, danken de geallieerden voor een groot gedeelte hun succes. Plotseling aanvallen der infanterie zonder voorafgaande artillerie-voorbereiding, ziedaar de tactiek. Volgens Fransche berichten werden de Beieren zóó verrast, dat de officieren in hun kamer gevangen werden genomen, bezig met het bestudeeren der kaarten. Ontelbare kleine tanks, „fly tanks" genaamd, deden kostbaar werk, terwijl de duizenden kilo's ontplofbare stoffen op de stellingen neerhagelden en onder de vluchtende convooien der Duitschers een ware paniek veroorzaakten.

Op het geheele front Soissons — Rheims, 40 Km. lang, zijn de Duitschers teruggetrokken, terwijl volgens Londen generaal Boehm zich nog in een moeilijk parket bevindt, de kans beloopend, met zijn 6 divisies door de Amerikanen te worden afgesneden of vernietigd. Genoemde legeroverste was met zijn troepen zoover vooruitgedrongen, dat hij zich als het ware in een zak bevindt, waarvan de uiteinden door de geallieerden worden samengeknoopt.

De grootte van het succes, wat vooral op het leger van den kroonprins is behaald, wordt in afstanden aangegeven: vooreerst door de herovering van het gebied ten Zuiden van de Marne. Verder een vooruitdringen tot 11 Km. boven Soissons en 8 Km. ten W. van Rheims.

Aan buit hebben de geallieerden in vijf dagen binnengebracht: 30.000 gevangenen en 560 kanonnen. Vooral het aantal gevangenen valt ons tegen; wij hadden het veel hooger verwacht. Of de Duitschers hun leven zoo duur mogelijk verkoopen en zich liever doodvechten dan zich over te geven; of het gevecht van man tegen man te zamen met de actie der kanonnen geen menschen meer over laat om gevangen te nemen, is onzeker. Misschien weten zij hun terugtocht ook meesterlijk te volvoeren en in nieuwe posities stand te houden. De laatste twee dagen geven de telegrammen grond voor dit laatste vermoeden: de successen der geallieerden slinken en een soort stilstand in de operaties begint zich af te teekenen.

Over de verliezen, die aan beide zijden reusachtig moeten geweest zijn, weten de partijen te vermelden dat zij bij den tegenstander zeer hoog zijn. De Franschen deelen mede, dat van de 880,000 man, waarmede de Duitschers hun offensief begonnen, meer dan 200,000 man zijn gesneuveld of gewond; anderen willen doen gelooven aan 65% van het effectief. Berlijn meldt, dat de Fransche en Amerikaansche aanvallen met groote verliezen worden afgeslagen, doch dat de tegenstander, zonder hierop te letten, zijn troepen gedurig in den strijd werpt.

Eén ding is zeker: Parijs kan gerust zijn; er is een groote opluchting ontstaan in den gedrukten toestand, waarvan naast Foch generaal Mangin, de overwinnaar van den „tweeden Marneslag" de lauweren kan plukken.

Als een kleine bijzonderheid vermelden wij nog, dat door de Engelschen ten N.W. van Rheims een harde slag is toegebracht aan het leger van generaal von Bernardi, de verpersoonlijking van het Duitsche militairisme.

In Albanië een nieuwe vooruitgang van de Italianen, die de plaats Thozis, op 15 mijlen afstand van de belangrijke stad El Bassan, veroverden en een groot aantal gevangenen maakten; met die der vorige week beloopt het nu 2400.

Rusland kan voor Europa een groot gevaar worden. In St. Petersburg en Moskou heerscht de cholera. Op één dag werden 224 sterfgevallen en 78 verdachte gevallen geconstateerd. Als deze verraderlijke ziekte maar niet naar het Westen overwaait. Oorlog, hongersnood, pest!

De wanorde in het Russische rijk, het gebrek aan dokters en verpleegmateriaal maken den toestand ernstig en werken de verbreiding in de hand.

Uit Berlijn meldt men nu als „zeker", dat de ex-czaar Nicolaas II op 16 Juli te Jekaterienburg is vermoord door de Tsjecho-Slavonen, die bang waren, dat hij het oude rijk weer zou herstellen. Alle Duitsche bladen spreken over den moord hun afkeuring en verachting uit. De ex-czarin met haar kinderen zouden in veiligheid zijn, doch niemand weet waar. Van Grootvorst Michel heet het, dat hij zich te Kief, de hoofdstad van Oekraine, bevindt.

In den Rijksdag, waar de nieuwe Staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken, admiraal von Hintze, zijn intrede gedaan heeft, sprak de afgevaardigde Wendel over de Elzas-Lotharingsche kwestie het volgende: „Wanneer wij thans een plebisciet zouden houden onder de bevolking aldaar, dan zou ⅘ de aansluiting wenschen bij Frankrijk." Harde noten! Van uit Holland en Zwitserland bericht men den laatsten tijd veel over deserteering en ontvluchting van Elzassers.

Honduras heeft deze week aan Duitschland den oorlog verklaard. Alweer een!

De Socialisten, die te Londen een vredesconferentie zouden voorbereiden, hebben meetings gehouden in Hyde Park en Travalgar Square, waar zij volgens de Vorwärts zeer dom deden, door als eerste voorwaarde te eischen: de vernietiging der Hohenzollern en der Habsburgers. „Zóó", zegt het blad, „worden de gemoederen nog meer opgehitst."

De „Cincinnati" een groot Amerikaansch troepentransportschip van 16000 ton, is door de Duitschers in den grond geschoten. Of er ook troepen op waren, vertelde Berlijn er niet bij.

Over de torpedeering van de „Koningin Regentes", de Hollandsche stoomboot, die geregeld gewonde krijgsgevangenen transporteerde, wordt een nieuw licht verspreid. De kapitein van de „Suidoro", die in convooi voer, deelde volgens Wolff mede, dat hij kort te voren een Engelschen onderzeeër gezien had op geringen afstand van schip.

Een variant op het Tubantiageval?

Nederland.

't Is altijd nog maar de klacht uit ons Moederland: hoe komen wij dezen crisistijd door? Op alle gebied van levensmiddelen raakt men vast, zoodat de uiterste zuinigheid moet worden betracht en de grootste werkkracht ingespannen om overal de productie zoo hoog mogelijk op te voeren.

De broodvoorziening is iets verbeterd. De „Hollandia" met 5500 ton meel is aangekomen, terwijl de „Java" met 1500 ton maïs, 2000 ton meel en 2600 graan en de „Stella" inhoudend 2000 ton tarwe en 1600 ton meel ongeveer 25 Mei van New York zouden vertrekken, zoodat de ladingen thans in Holland's bezit kunnen worden geacht. Ook de „Nieuw-Amsterdam", die thans in Amerika ligt, mag grondstoffen voor de broodbereiding meebrengen.

Gunstige resultaten worden vermeld over de uitzaaiing van koren, zoodat ook hierdoor de algemeene nood wordt gestelpt.

In de Betuwe is men druk bezig met het inzamelen van het jonge meidoornblad, dat thans dient als surrogaat om er thee van te trekken. Opkoopers geven gaarne 45 cents per K.G.

De aflevering en het vervoer van tamme konijnen is door den Minister verboden; men bood voor zoo'n beestje grif 10 tot 15 gld. per stuk. Een handelsman schreef aan het „Huisgezin", dat hij zeker wist, dat er ruim 2000,000 eieren door Engelsche contrabande waren uitgevoerd.

Als dit waar is, zal er een storm van verontwaardiging opgaan in Holland over deze daad en dat in een tijd, nu er overal gebrek aan voedsel heerscht en de landgenooten 20 cent voor een eitje moeten betalen.

De ruwe tabak wordt steeds schaarscher, de Regeerings-tabak raakt op. Geen wonder, dat de prijzen van sigaren 100% duurder zijn dan in 1917. Voor een goede sigaar, zoo schreef een sigarenfabrikant ons uit Holland, in den gloriëtijd 4 cent, betaalt men thans 12 of 13 cent, terwijl er haast geen sigaren meer zijn onder den prijs van een dubbeltje. Tabak, vroeger 50 cents het halve pond, kost thans f 3.30. Zou men gedurende den oorlog het rooken niet afschaffen? Maar na den oorlog dan? Heeft oud-Minister Dr. Kuyper niet gezegd, dat volgens zijn meening de duurte der levensmiddelen (dus zeker der genotmiddelen) nog wel drie jaar lang zal aanhouden?

Wanneer men de prijsopdrijving van verschillende artikelen nagaat, dan vraagt ge u zelf af: Zijn er nog gewone menschen, die dit alles kunnen koopen? Rookvleesch kost f 8,50 per pond; ham f 5,25 per pond; bussenvleesch drie en griesmeel twee gulden per pond. Het Kamerlid Koster heeft den Minister dan ook verzocht maatregelen te nemen tegen dergelijken woeker.

Amsterdam in donker! Iederen dag zal de gastoevoer in de hoofdstad worden afgesloten van 5 tot 8 uur 's morgens en van 6½—9½ 's avonds.

Van Maandag tot Zaterdag ook des middags van 12 tot 2 uur en 's Zaterdags en 's Zondags van 12 tot 4 uur. Particulieren mogen maar 40%, industrieën slechts 30% gebruiken van het verbruik in de gelijke periode over 1916.

De Burgemeester en het Wethouderscollege te Enschede hebben aan de schoolbesturen geschreven, dat zij van de kinderen niet mogen eischen kousen te dragen. In dezen tijd, nu er geen garen is om kousen te breien en de sajet zoo schaarsch en daarenboven peperduur, is het geen schande deze kleedingstukken niet te dragen, doch gepaste zuinigheid.

Te Soesterberg zijn in tegenwoordigheid van Mr. Alting van Geusau, directeur-generaal der posterijen en

die voorbij komt, den bal voor hen te gaan halen. Een ieder vindt zulk een verzoek heel gewoon, voldoet er aan met pleizier, en geeft ten slotte nog een lesje op den koop toe: „Dat is netjes van je, hoor! Nooit van het gras gaan, nooit zelf den bal weghalen van den grooten weg. Auto's zijn gevaarlijk daar!"

Moeten de kleinen, om naar huis te gaan, een autoweg oversteken, dan wachten ze op een groot mensch, die hen bij de hand neemt en ze veilig overvoert.

Het park is een ideaal picknickterrein. In de priëeltjes boven op de heuvelen kunnen jassen en hoeden worden opgeborgen en de manden met proviand worden weggezet. Een frisschen dronk welt voortdurend uit de talrijke fonteinen. De zorg voor goed drinkwater is in Amerika een der voornaamste zorgen van den staat. De kinderen kunnen verder schuitje varen op de vele meren, of ponnyrijden in de diergaarde, want het park is ook een diergaarde rijk.

Wilde dieren, leeuwen, tijgers, giraffen, apen, slangen! Wat al aantrekkelijks voor kinderen! En wat krijgen ze ongemerkt een ontwikkeling.

De *menagerie*, de diergaarde van het Central Park, is een bezoek overwaard. Het is bepaald een kostbare en tamelijk uitgebreide verzameling.

Begrijpt iemand waarom er in het Bronxpark ook nog een diergaarde is en in het Prospectpark nog een? Drie diergaarden in één stad? Behalve dan de menagerie van BARNUM en BAILEY. Alsof de wilde dieren geen schatten gelds kosten voor aanschaffing en onderhoud. Niet om er geld mee te maken worden ze vertoond, want de parken hebben vrijen toegang.

Het Bronxpark behoort eigenlijk aan een Zoölogische Vereeniging en wordt wetenschappelijk bestuurd. Toch is de toegang vrij, een of twee dagen per week slechts uitgezonderd.

Het Prospectpark is elken dag vrij. Men schijnt in Amerika te denken, dat een verzameling wilde dieren nu eenmaal bij een park behooren, evenals de boomen en bloemen.

In Washington ziet men hetzelfde. Daar heeft men een zeer prachtige diergaarde in het Creekpark.

En in New-York is het aquarium, gelegen in het Batterypark ook al weer voor eenieder toegankelijk.

Zoo kan men dagen achtereen de heerlijkste wandelingen doen, en echt prettig uitgaan zonder dat het een cent behoeft te kosten. Alleen natuurlijk de 5 cts. voor de tram, elevated of subway, die u er heen brengt.

Is men een liefhebber van bloemen, men hale zijn hart op in de broeikassen, die van tienen tot vieren voor een ieder open staan. Uit alle deelen der wereld worden de planten en bloemen verzameld. Het mooist ziet men ze in Bronxpark, wat meer een publieke tuin is van een Wetenschappelijke Vereeniging. Onze sisal en cactus zijn er in alle soorten en verscheidenheden vertegenwoordigd, even goed als de kostbaarste rozen uit Frankrijk en de meest vreemdsoortige bloemen uit China en Japan.

In de zomermaanden worden in de parken zeer mooie bloementuinen aangelegd. De oud-Hollandsche hoven met stijve, langwerpige perken door palm afgezet, ziet men er naast de Fransche en Engelsche tuinen met groote grasgazons, weelderige bloemperken en bladmosaïek.

Ook de parken geven aanschouwelijk onderwijs, dragen mee tot de algemeene ontwikkeling van het volk en zijn zelfs een oefenschool voor hen die zich meer in het bizonder op de bloem- en boomkweekerij willen toeleggen.

Door duizenden dagelijks bezocht voor ontspanning of gezondheid van het lichaam, werken die parken ook veredelend voor den geest.

Het Central-Bronx- en Prospectpark zijn wel de drie grootste wandeldreven van New York. Zij liggen op meer dan een uur trammens van elkander en vinden daarin ook de reden van hun bestaan. Prospect ligt in Brooklijn, Bronx in de Bronx, een buitenwijk van New York, Central midden op het Manhattaneiland.

Het mooiste is Prospectpark met onovertroffen vergezichten. De natuur is daar zeer rijk aan afwisseling, hoogten en laagten zijn er niet kunstmatig aangelegd, en het groote meer, wijd als een zee, doet verfrisschend aan en biedt een prachtgelegenheid voor koel spelevaren, ook bij de grootste zomerhitte.

De grasvlakten zijn er veel uitgestrekter dan in het Central park. In Bronxpark heeft men meer bosch, een echte rivier en kleine watervallen.

Bronxpark wordt wel het meeste bezocht, omdat het 't verst weg ligt. De menschen voelen, dat ze uit zijn, als ze er naar toe gaan. Van Brooklyn komend, moet men meer dan een uur rijden in de snelste sneltrein den Expres, van den Elevated of Subway.

En dat voor slechts 5 cts!

Het is zoo pleizierig uitgaan in New York. Heel veel pret voor weinig geld!

De Staat bekostigt het dure onderhoud dezer parken, omdat ze bevorderlijk zijn voor de volksgezondheid, en een welkome afleiding bieden bij het overdrukke stadsleven.

W.

den chef van den militairen vliegdienst, Majoor Walaard Sacré, proefvluchten gehouden in verband met den op te richten luchtpostdienst Amsterdam—Groningen.

De vliegmachines zullen voldoende ruimte en laadvermogen bezitten om 800 K.G. post mee te voeren. Er schijnen zelfs al plannen gemaakt te worden om een luchtpostdienst met Engeland in te stellen. Volgens het „Hbld" heeft de Ned. Kamer van Koophandel te Londen het volgend verzoek ingediend bij bovengenoemden directeur-generaal der posterijen: „U zoudt ons ten zeerste verplichten indien u stappen wildet doen tot het instellen van een luchtpostdienst tusschen Nederland en Engeland. Wij zullen de Londensche Kamer van Koophandel verzoeken bij de Britsche Regeering op medewerking aan te dringen."

Door een wetsaanvulling is het mogelijk gemaakt, dat voortaan Hollandsche handelsschepen in convooi kunnen uitvaren onder begeleiding van een deel der marinevloot. Het eerste convooi zal binnenkort naar Indië vertrekken; het bestaat behalve uit de „Noordam" van de Holland-Amerika Lijn, die gouvernementspassagiers zal vervoeren, uit de tot hulpkruiser omgebouwde Lloydboot „Tabanan" en het oorlogsschip „Hertog Hendrik", dat op zijn reis naar Indië op 25 Februari j.l. bij de Faröer-eilanden ernstige stormschade beliep en naar Holland moest terugkeeren voor reparatie.

Bij de 25 laatst genoemde partijen, die vertegenwoordigers in de Tweede Kamer wenschten, hebben zich de laatste weken vóór de verkiezing nog zeven andere gevoegd, waaronder de Vergunninghouderspartij. Is dat soms om de Drankwet afgeschaft te krijgen?

Mr. Marchant, Vrijzinnig-Democraat, heeft voor de verkiezingen verklaard, dat zijn partij eventueel niet aan de vorming van een linksch kabinet zou deelnemen.

De heer Marchant kan thans gerust zijn; men zal hem niet veel lastig vallen met een uitnoodiging.

Berichten uit de Kolonie.

„Montevideo."

De uitgever van „Puerto Rico Ilustrado", die van een reis naar Spanje teruggekeerd is, verhaalde dat de „Montevideo" van de Spaansche Transatlantica Compañia op 250 mijlen van de kust bij Spanje een ontmoeting heeft gehad met een Duitsche duikboot, waarvan de commandant beval, dat alle passagiers zich in de booten moesten begeven.

De kapitein van het Spaansche schip weigerde en sprak: „Wij bevinden ons hier op 250 mijl van de naastbijzijnde kust en er is daarom weinig hoop, dat de booten veilig in een haven aanlanden.

Ik wil derhalve geen vergeefsche moeite doen; torpedeer het schip met de passagiers, dan behoeven zij niet eerst nog een onmenschelijk lijden van eenige dagen te ondergaan."

De duikbootcommandant, aldus bovengenoemde uitgever, droop woedend en dreigend af, doch heeft het niet aangedurfd, een torpedoschot naar den steamer af te schieten.

Welkom.

Met de „Estelle" keerde Zaterdagmiddag onze Apostolische Vicaris, Mgr. M. G. Vuylsteke terug van zijn voetreis op de Bovenwindsche eilanden. Pastoor J. Gijlswijk, die Mgr. vergezeld heeft, keerde ook weer in ons midden terug, terwijl de Eerw. pater A. Saris, tijdelijk pastoor op St. Martin (N. G.), medekwam om zijn priesterlijken arbeid in de nieuwe Kerk op San Mattheo te verrichten.

Met dezelfde gelegenheid keerde de Directeur van Openbare Werken, de heer Ph. v. d. Breggen, op ons eiland terug.

Hoog bezoek.

Met de „Legazpi" arriveerde Woensdagavond de Apostolische Internuntius van Venezuela, Mgr. Fr. Marchetti-Selvaggiani, Aartsbisschop-titulair van Seleucia, vergezeld van den Secretaris der Internuntiatuur te Bogota, Mgr. A. Levame. Beide Kerkelijke Hoogwaardigheidsbekleeders, die op hun doorreis waren naar Caracas, werden door den secretaris van Mgr. Vuylsteke aan boord verwelkomd en beantwoordden deze beleefdheid met een tegenbezoek. In gezelschap van Zijn Hooge Gasten heeft Mgr. Donderdag verschillende gedeelten en gestichten van ons eiland bezocht.

De Apostolische Internuntius, die langen tijd in Washington, Zwitserland, Duitschland en Italië is geweest, gaf aan Mgr. als zijn meening te kennen, dat onze katholieke inrichtingen niet behoeven achter te staan bij die in Europa of Amerika. Ons eiland heeft op hen een goeden indruk gemaakt.

Aan boord van de „Zulia" kwam Dinsdag alhier aan de Zeereerw. Pater Rivas, Provinciaal der Salesianen. Zijn Eerw. heeft hier verschillende bezoeken afgelegd o. a. aan Z. D. H. den Bisschop en het Weeshuis van Sta. Rosa.

Jubilea.

A. s. Vrijdag 2. Aug. zal het vijftig jaar geleden zijn, dat de Eerw. Broeder Joseph Maria Köllner te Pietermaai, zijn heilige professie aflegde in de Orde van den H. Dominicus.

Sinds 1870 is de Eerw. Broeder Joseph op Curaçao werkzaam geweest, waar hij zich in verschillende functies zeer verdienstelijk maakte en door zijn eenvoudigen, hartelijken omgang zich in ieders hart een plaats veroverde.

Wij wenschen den Jubilaris een onvergetelijken feestdag, waarop hij nog lang met voldoening mag terugzien.

***

Den 12en Aug. a. s. viert de Wel. Eerw. Moeder Rocha, Overste van het krankzinnigengesticht Monte Christo, haar zilveren professiefeest.

***

15 Aug, daaropvolgende is het de feestdag der beide Zeer Eerw. paters H. Okhuyzen, pastoor te S. Marie en A. Euwens te Otrabanda, die op dien dag hun zilveren priesterfeest vieren.

***

Dienzelfden dag herdenkt ook de Eerw. Frater Lucius, aan het St. Thomascollege werkzaam, den dag, waarop hij vijf en twintig jaar geleden het kloosterkleed aanvaardde.

Voor de nieuwe kerk.

De Spaansche boot „Legazpi" bracht vier mooie houten beelden mede voor de nieuwe kerk op San Mattheo. De beelden zijn zeer schoon gepolychrimeerd en stellen voor: het H. Hart, de H. Joseph, de H. Dominicus en de H. Antonius.

Voor de nieuwe Kerk een rijke aanwinst.

Morgenavond zullen de beelden door Mgr. zelf worden gewijd.

Voor een goed doel.

Den 1en en 4en Augustus zal door de leden van de Sociedad „Progreso" in het theater „Naar" een uitvoering worden gegeven van het drama „Lazaro el Mudo ó El Pastor de Florencia" ten bate der armen.

Geslaagd.

Mej. Wijtenburg van alhier is in Holland geslaagd voor de hulpakte; zij bezat reeds de akten handwerken en vrije oefeningen.

Inspectie.

De heer D. Molenkamp, chef van het station voor draadlooze telegraphie, keerde Maandagmorgen met de „Lelia" naar Curaçao terug, na het station op Bonaire geïnspecteerd te hebben.

Drukke scheepvaart.

Nauwelijks is de Spaansche boot „P. de Satruztegui" vertrokken, of de Compañia Transatlantica zendt weer andere booten uit, die onze haven zullen aandoen. Deze week kwam de „Legazpi" hier aan voor het eerst evenals de „P. de Satruztegui." De „Manuel Calvo" lag deser dagen in Havana en kan dus binnenkort verwacht worden, evenzoo de „Buenos Aires", die niet lang daarna zal volgen. In Havana is de „Legazpi" elf dagen opgehouden.

De „American" wordt heden verwacht; de „Oranje Nassau passeerde den 23en Kaap Haitien en blijft dus niet lang uit; de „Vulcanus" komt na in Paramaribo gelost te hebben, meel brengen voor onze kolonie; de „Juno" keert over Curaçao naar Amerika terug.

De „Guarico", die hier reeds verwacht was, ligt nog steeds te Colon. Het schip wordt aldaar vastgehouden, omdat men geen borg kon vinden voor de geleverde steenkolen. De eerste stuurman van de „Guarico" is thans met de „Legazpi" meegekomen op zijn doorreis naar Caracas, ten einde aldaar de benoodigde som te halen.

Postzegels.

Ter aanvulling van hetgeen wij de vorige week schreven over het intrekken der 1 cents-postzegels, waarvoor nieuwe in de plaats zijn gekomen, deelen wij mede dat ook de briefomslagen met 5 cents indruk aan de circulatie onttrokken zijn. Tot 16 Aug. a. s. zijn ook deze in te wisselen.

Tijdregeling.

In den nacht van 25 op 26 dezer (Donderdag op Vrijdag j.l.) is de klok der Protestansche Kerk een half uur vooruitgezet, een tijdsruimte die wij hier op Curaçao bij den zonnetijd achter waren. Velen was het reeds lang opgevallen, dat het om vijf uur, half zes al zoo licht was. De heer C. Hoek, adjunct havenmeester-loods, heeft door zijn sextant den zonnetijd opgenomen en zijn chronometer met dien der „Zulia" vergeleken, waardoor een achterstand van een half uur werd geconstateerd. Thans is de heer C. Hoek door het gouvernement aangesteld om officiëel den tijd aan te geven, zoodat op diens seinen de koningin Emma-brug om 12 uur het tijdsignaal geeft.

Defect.

De loods-motorboot ligt op het rif ter reparatie of beter ter vernieuwing van sommige harer onderdeelen. Vier jaar lang heeft zij trouw haar dienst verricht dag en nacht, zonder ooit hersteld te zijn; thans lijdt zij aan slijtage.

Een grootere motorboot met deze gerepareerde kleine als reserve is toch werkelijk geen luxe voor zulk een drukke verkeerhaven als de onze, waar thans de loodsen per roeiboot moeten uitvaren, teneinde steamers en zeilschepen soms van ver weg binnen te halen.

Officiëele berichten.

Aan den brievenbesteller alhier F. M. Lopez is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den bediende bij den Openbaren Gezondheidsdienst alhier H. F. W. van der Horst is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

Aan Mej. Mary Merens is op haar verzoek eervol ontslag verleend als hoofdvlechtster aan den cursus voor hoedenvlechten aan het meisjes-weeshuis op Habaai alhier.

Aan den brievenbesteller alhier B. I. Stokkel is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Juni zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	8	Aruba	12
Bonaire	36	Barbados	5
Bovenw. eil.	1	Bonaire	36
Carupano	8	Bovenw. eil.	2
Cumaná	1	Carupano	1
Cuba	2	Cuba	5
Haïti	1	Jamaica	1
La Guayra	10	La Guayra	8
La Vela de Coro	10	La Vela de Coro	11
Maracaibo	9	Maracaibo	12
Martinique	3	Pto Cabello	11
Pampatar	1	Pto Rico	2
Pto Cabello	13	Pto Sucre	2
Pto Rico	4	Rio Hacha	5
Pto Sucre	2	Sto Domingo	1
Rio Hacha	5		
St. Andrew Flo.	1		
totaal	110	totaal	111

„Zulia."

Dinsdagmorgen kwam de „Zulia" onze haven binnen. Het schip was geheel nieuw beschilderd; grijs-wit-zwarte strepen om buitenwandplaten en pijp gaven den steamer het aanzien van een Amerikaansch oorlogsschip, zooals er thans veel in de groote kusthavens liggen. Op zee onttrekken deze kleuren het schip aan het oog vooral op een redelijken afstand door de gelijkenis met lucht en wolken.

Heden vertrekt de „Zulia" naar New-York.

Regenval

gedurende de maand Juni.

	m.M.
Fort Amsterdam	30,2
Westpunt	57,6
Hoffi Abao	58,9
Kl. St. Martha	19,7
Dokterstuin	18,
Plantage Siberië	
Cas Chikitoe	12,
Sta. Maria	39,5
Sta. Rosa	46,
Wilhelmina-tuin	31,7
Plantage Gr. St. Joris	18
Beekenburg	7,
Noordkant	47,5

HAVEN-NIEUWS
VAN 20 JULI —3 AUG.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Philadelphia	G W Goodman	19 Juli	New-York	19 Juli	La Guayra
Merida	A Johanson	22	Maracaibo	24	La Guayra
Philadelphia	G W Goodman	23	La Guayra	23	New York
Zulia	S S Morris	23	New York	23	Maracaibo
Merida	A Johanson	26	La Guayra	27	Maracaibo
Caracas	H Hichborn	27	New York	27	La Guayra
Zulia	S S Morris	27	Maracaibo	27	New York
Caracas	H Hichborn	31	La Guayra	31	New York
Merida	A Johanson	31	Maracaibo	5 Aug	La Guayra
Maracaibo	P W Johnson	3	New York	3	Maracaibo
Samson	Bosse	22 Juli	Maracaibo	?	Maracaibo
Don Alberto	Arvelo	?	Maracaibo	4 Juli	Pto Cabello
Legazpi	Caro	24	Ptc Colombia	25	Pto Cabello

Schooners	Aankomst	van	Schooners	Vertrek	naar
Estelle	20 Juli	Barlovento	*Meteor*	20 Juni	Pto Cabello
20 de Julio	20	Aruba	*Lelia*	22	Aruba
Electra	21	P Colombia	*Sirena*	22	Aruba
Cleopatra	21	La Guayra	*Virginia*	23	Vela de Coro
Lelia	22	Bonaire	*Julia Ramona*	23	Vela de Coro
Frieda	22	Barbados	*Salfide*	24	Rio Hacha
Graciosa	24	Maracaibo	*Stanley I*	24	Barbados
Clara	24	Rio Hacha	*20 de Julio*	24	Aruba
Themis	24	Vela deCoro	*Segunda Maria*	24	Rio Hacha
Nilda	25	Maracaibo	*Senator Solsb.*	[illegible]	Barbados
Lelia	27	Aruba	*Rita Otilia*	[illegible]	Vela de Coro
			Maria	[illegible]	S Domingo
			Electra	25	Barbados
			Bella	25	Bonaire
			Esperanza	25	La Guayra
			Graciosa	25	Vela de Coro
			Lelia	27	Bonaire

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juni 1918 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		Inhoud in M^3.			Inhoud in M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juni.	110	16,986	15,184	18	58,038	35,344
Vorige maanden.	676	97,481	87,604	110	482,189	303,367
Totaal.	786	114,467	102,788	128	540,227	338,711

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij

Ingezonden.

Geachte Redactie.

Mag ik U beleefd eén plaatje verzoeken in Uw veelgelezen blad voor onderstaand stukje. Bij voorbaat mijn hartelijken dank.

Sedert geruimen tijd bestaan er plannen om door de uitgave van een tijdschrift, dat „De West" zal heeten, onze West-Indische Kolonies beter bekend te maken bij het Nederlandsch publiek.

Men stelt zich voor dit doel te kunnen bereiken door in populairen vorm artikels te publiceeren over allerlei koloniale toestanden en aangelegenheden, waarmee het groote publiek hier te lande onbekend is, en die artikels — om het tijdschrift aantrekkelijker te maken — te illustreeren.

De behandeling van zaken van meer ernstigen aard — als b. v. die, welke verband houden met de bevordering van de welvaart en den vooruitgang der kolonie — is natuurlijk niet buitengesloten, doch men meent toch dat het, ter bereiking van het beoogde doel, raadzaam zal zijn er een tijdschrift van te maken, dat hoofdzakelijk ter hand wordt genomen voor ontspanning.

Om echter ook voor oud-gasten het tijdschrift aantrekkelijk te maken, zal er tevens een plaats in worden ingeruimd voor het laatste nieuws uit de kolonies, de „questions brulantes", die het publiek aldaar bezig houden, de officiëele- en familieberichten, enz.

Nu de uitgeversfirma, van welke vorenvermelde plannen zijn uitgegaan, vermeent die te kunnen verwezenlijken, heb ik niet geaarzeld te voldoen aan haar verzoek om de redactie van het gedeelte „Curaçao" in het tijdschrift op mij te nemen.

Doch het zal wel geen betoog behoeven dat, om de klip van eenzijdigheid te omzeilen, en ook om de taak der redactie te verlichten, het van het hoogste belang is, dat deze laatste zich medewerkers verzekert.

Daarom ben ik zoo vrij mij tot de bewoners van het eiland Curaçao te wenden met het beleefd verzoek mij mede te deelen of ik te dezer zake op hunne gewaardeerde medewerking kan rekenen en zij op zich willen nemen om van tijd tot tijd, ter publiceering in het tijdschrift, een artikel te leveren, waarin een of ander onderwerp betreffende de koloniale toestanden, dat zij vermeldenwaardig achten, wordt behandeld, en daarbij de foto's ter illustratie van zulk een artikel te verstrekken of, indien dit laatste hun niet mogelijk is, mij althans op te geven, waar die foto's te bekomen zijn.

Voor de hier bedoelde artikels zullen, *met* de plaats door de illustratie's ingenomen, in een aflevering van het tijdschrift in het geheel ongeveer 8 á 10 kolommen druks kunnen worden ingeruimd. Wel zal niet buitengesloten behoeven te zijn eenig artikel in een volgende aflevering te vervolgen, doch het zal toch de voorkeur verdienen van elke aflevering een afgerond geheel te maken.

De artikels en foto's zullen behoorlijk worden gerenumereerd, n.l. pro rato van f 4. per pagina druks van 19 bij 25 c.M., met inbegrip van de plaats, door de illustratie's ingenomen.

Ten slotte meen ik er nog op te moeten wijzen, dat het tijdschrift geen politieke kleur zal dragen, hetgeen trouwens onvereenigbaar zou zijn met het populaire karakter, dat men er aan wenscht te geven.

Vertrouwende een gunstig antwoord te mogen ontvangen, met beleefden groet en de meeste hoogachting gaarne.

Uw dw. dr.

J. H. J. Hamelberg.

9 Praamgracht Soestdijk.

Noot van de Redactie.

Wij hopen, dat er velen zullen gevonden worden, die zich met den heer Hamelberg in verbinding willen stellen, om zoodoende onze koloniale belangen in het moederland beter te doen kennen. Moge de rubriek „Curaçao" in „De West" steeds interessante lectuur bevatten.

Buitenland.

Wat blijft er van België's industrie over?

Behalve de requisities van paarden, koeien, varkens, klein vee en gevogelte; behalve het opeischen van een maandelijksche oorlogsschatting van 40 miljoen francs (wat nu na vier jaar al tot bijna 2 miljard is aangegroeid); behalve het wegnemen en opbreken uit de fabrieken van machines, ijzer — en staalwaren hebben de Duitschers thans een nieuw middel toegepast om hun oorlogsnijverheid te verhoogen en België te verzwakken teneinde het na den oorlog als concurrent uit te schakelen.

Zij stelen sinds eenigen tijd uit de fabrieken de geheimen der fabricatie. Dit geschiedde o. a. in de werkplaats voor kunstmatige zijde te Obourg, waar een Duitsche concurrent beslag legde op de geheimen. Ook uit de groote fabrieken van Cockerill te Seraing werd niet alleen al het materiaal weggenomen, doch ook de plannen, teekeningen, archiefstukken en fabrieksgeheimen.

Allemaal oorlogsnoodzakelijkheid?

De raadslieden van Ludendorff.

In dezen tijd, nu niet Hindenburg, doch Ludendorff, diens schoonzoon, de leiding heeft over de Duitsche troepen in het Westen, is het wel eens interessant te vernemen, wie alzoo daar de legerleiding uitmaken of volgens de „Lokal Anzeiger," wie de „hersens van het Duitsche leger" vormen.

Het zijn zeven officieren van minderen rang (de hoogste bezit den graad van kolonel) en vier onder hen zijn genomen uit de gelederen, zoodat zij tot de lagere klasse behooren. Zij zijn de rechterhand van Ludendorff en op hun schouders rust de verantwoordelijkheid voor den slag in het Westen.

Hun namen zijn: Kolonel von Mertz, de kapiteins-kolonel Wetzell en Bauer, de commandanten Frahnert, von Bochelberg en von Harbou en kapitein Geyer. Wetzell is, naar men zegt, het hoofd van den inlichtingendienst en ontvangt dus de berichten der vliegers. Van Bauer heet het, dat hij de gave bezit op het eerste gezicht de voorgestelde plannen van Ludendorff goed of af te keuren, een oordeel wat met redenen omkleed is.

Al deze mannen hebben zich in den oorlog onderscheiden als mannen van de daad en staan bekend bij hun oversten als menschen van onvermoeide energie, impulsie en snelle besluiten.

Hoe men generaal wordt.

De „Evening News" gaf laatst een artikeltje ten beste, waaraan wij onderstaande ontleenen. Het komt ons echter zoo vreemd voor, dat wij aan de waarheid wel een weinig twijfelen. Het blad schrijft:

„De heden in de morgenbladen medegedeelde bevordering van een luitenant tot overste is interessant. Wij kennen echter een nog betere promotie. Bij de transportafdeeling werd een burger, met den rang van luitenant, in het leger opgenomen. Toen hij in het hoofdkwartier was gekomen en met Haig en andere legeraanvoerders onderhandelen moest, schreef hij een dringend verzoek aan het ministerie van oorlog om hem den hoogsten rang te geven, waarvoor hij in aanmerking kon komen, daar hij als eenvoudig luitenant allerlei moeilijkheden ondervond bij zijn arbeid. Het ministerie van oorlog maakte het kort en gaf hem den rang van.....generaal majoor.

Rustende generaals.

Zonder twijfel is Italië het land, waar naast de olijven, ook de generaals in rustebloeien. Zeker is het, dat er op de wereld geen tweede land is, waar zooveel generaals op non-activiteit zijn gesteld. Toen het zoo ter sprake kwam, vertelde senator Mazziotti in den Senaat, dat gedurende dezen oorlog 217 generaals zijn afgezet en buiten dienst gesteld. Het is een eerbiedwaardig getal van eerbiedwaardige mannen. Wanneer ze echter allen hun pensioentje hebben meegekregen, zullen zij nog niet zoo ontevreden zijn.

Een nieuw beroep.

De oorlog heeft allerlei nieuwe baantjes in het leven geroepen. Naast de dik-betaalde-distributie-postjes zijn er nog andere ontstaan, die evenzeer loonend zijn. „Daily Mail" maakt b. v. melding van een beroep, dat gegroeid is uit het bier-gebrek in Londen. De man gaat 's morgens vroeg naar een bierbrouwerij en volgt den eerst uitrijdenden wagen. Waar deze wagen een vaatje bier afrolt, noteert hij het adres. Dan spoedt hij zich weer terug naar de brouwerij en wacht een volgenden wagen af, en volgt ook dezen weer. Dit spelletje speelt hij tot den middag. Dan schrijft hij de adressen der lokalen, waar dien dag bier is afgeleverd op velletjes papier, steekt deze in enveloppen en verkoopt de enveloppe voor 3 pence (15 cent) aan hen, die dien dag gaarne een glas bier drinken. De verkoop is zeer loonend.

Wik je woorden.

Vrijheid, gelijkheid en broederschap, heet het in Frankrijk. Maar op het oogenblik, dank zij de oorlogsverdwazing, is de toepassing dezer republikeinsche spreuk in onbruik geraakt. In Parijs althans is het verklikker-systeem schikbarend geworden. Zelfs de muren in Parijs schijnen ooren te hebben en, wanneer iemand, waar ook, zich iets laat ontvallen, dat ten gunste van Duitschland kan worden opgevat, voelt hij een half uur later de hand van een politieagent op zijn schouder en moet hij mee naar het politie-bureau. Zoo hadden twee munitie-arbeidsters als haar meening te kennen gegeven, dat het onmogelijk is, dat een kanon op een afstand van 120 K. M. Parijs bombardeert. De militaire overheid had het aanvankelijk ook niet geloofd en het heeft lang geduurd vóór men het kon aannemen. Maar wat de militaire autoriteiten zeggen, mag daarom nog geen munitiearbeidster zeggen. En de beide vrouwen zijn, volgens de *Humanité*, veroordeeld tot drie weken gevangenisstraf. Want, zoo werd aangevoerd, zulke gesprekken zijn verontrustend en zouden doen gelooven, dat de Duitschers dichter bij Parijs stonden dan in werkelijkheid het geval is.

Het is voor de Franschen niet bijster opbeurend om onder zulk regime te leven.

Professor Nicolai ontsnapt.

Kort geleden landde een Duitsche aeroplaan van het Albatros-type in de nabijheid van Kopenhagen met twee passagiers, als gewoon burger gekleed. De bestuurder was een ondergeschikt officier en de andere inzittende niemand minder dan professor Nicolai, door de Duitsche autoriteiten veroordeeld, omdat hij hun harde waarheden aangaande den oorlog had te hooren gegeven in een door hem uitgegeven boek.

Deze ontvluchting prikkelt de Duitsche militaire overheid, die zich reeds woedend gemaakt had door de ontvluchting naar Zwitserland van Dr. Mucheden, den meest heftigen aanvaller van de Duitsche politiek.

Het bericht over de ontsnapping van professor Nicolai moet de grootste vreugde hebben gebracht in Duitsche democratische kringen en in Zwitserland. Zelfs de „Freie Presse" dorst het aan, in haar kolommen een felicitatie op te nemen aan den stoutmoedigen bestrijder van het Duitsche militairisme.

Over zijn ontsnapping werd uit Dantzig aan „Le Journal de Berne" gemeld, dat een Fransch officier, die onder een valschen naam werkte in een fabriek aldaar, professor Nicolai van de noodige instrumenten voorzien heeft om zijn ontsnapping voor te bereiden. Deze officier werd gegrepen, toen hij bezig was eenige documenten te verbranden, waaronder, brieven van Nicolai. Waarschijnlijk zal hij nu de gevangenisstraf van den ontvluchte moeten dragen.

Ch. J. Samson
en Echtgenoote

geven hierbij kennis van de geboorte van eene dochter.

Bonaire, 19 Juli 1918.

1—2